

Referat – Skovbrugerrådsmøde den 15/12-22

Manglende deltagere: Moesgård Museum (afbud), Aarhus Ungdommens Fællesråd (afbud) og Holme Højbjerg Skåde Fællesråd.

1. Velkommen – Præsentationsrunde (20 min.) (Bertram)
2. Orientering om Moesgård Vildskov, herunder status og gennemgang af lovgivning (45 min.) (Carsten).

Aarhus Kommune ved projektleder Carsten Monsrud gennemgik bilag "Status for Moesgård Vildskov" (vedhæftet dagsorden) og redegjorde for projektet.

Bemærkninger til dette punkt:

- Er der en plan ift. hvor der skal laves mere dødt ved (og hvor store mængder af træ evt. skal fjernes efter rydningsarbejde)?
Svar: Aarhus Kommune bruger allerede eksisterende data og viden om dødt ved til prioritering af indsatsen - registrering af dødt ved i Marselisborgskovene blev foretaget af ekstern konsulent i 2021. Kortlægningen viser, hvor er der meget dødt ved/hvor er der særlig mangel på dødt ved i Marselisborgskovene.
Hvis der foretages større rydninger, for at gavne biodiversiteten, så vil noget materiale bliver fjernet for at sikre, at der kommer lys til bunden – men der vil også, afhængig af området, blive efterladt dødt ved (der bliver foretaget en konkret vurdering i det enkelte tilfælde).
- Bruges hydrologi modeller/værktøj til at planlægge og prioritere indsatserne (ex. lukning af grøfter for at skabe større vådområder og rydningsarbejde, for at skabe flere skovenge)? Det anbefales desuden at bruge historiske kort ifm. planlægningen.
Svar: kommunen vil i løbet af 2023 bruge Scalgo som værktøj til at klarlægge hydrologien i skovene, og vi vil gøre brug af historiske kort for at prioritere og planlægge indsatsen ift. at skabe flere vådområder og skovenge.
- Hvordan sikrer I, at de steder som ryddes, ikke springer i skov eller brombær krat igen?
Svar: Aarhus Kommune har fået bevilget 1,2 mio./året til drift i skoven. Disse midler vil blandt andet blive anvendt til dækning af tabte indtægter i skoven (grundet stop af egentlig skovdrift) samt supplerende pleje de steder, der er foretaget rydningsarbejde.
- Det bør sikres at evt. brug af træ/træplader til lukning af grøfter er af naturmaterialer uden brug af kemiske/miljøfremmede stoffer.
- Vil der foretages tiltag i hele Marselisborgskovene – eller er det kun i området omkring Fløjstrup?
Svar: der vil blive foretaget biodiversitetsforbedrende tiltag i hele projektområdet på ca. 600 ha., men tiltagene vil koncentrere sig om området omkring Fløjstrup Skov, hvor effekten vurderes at blive størst.
- Er der adgang til artsdata?
Svar: De kommende artsregistreringer fra overvågningen vil blive indtastet i Miljøportalen (NaturApp), som er offentlig tilgængelig. Kommunen vil formidle løbende om resultaterne fra overvågningen på kommunens hjemmeside/øvrige platforme.

- Er der i budgettet afsat penge til etablering af erstatningsstier ex. ridestier, hvis nogle af de eksisterende bliver ufremkommelige?
Svar: Ja, der er afsat midler til evt. at omlægge stier, hvis de bliver for våde som følge af lukning af grøfter (men det vurderes at være et fåtal af stier, som vil blive berørt).
- Det anbefales at der tages drone billeder i skovene som dokumentation (før/efter)

Sammenfatning:

- I 2023 skal der foretages baseline overvågning (registrering af arter og fysiske parametre) af ekstern konsulent på nogle udvalgte steder i Marselisborgskovene. Der skal også indhentes de fornødne tilladelser inden anlægsarbejdet (lukning af grøfter, vandløbsrestaurering samt skovningsarbejde og veteranisering af træer) som planlagt kan opstartes i løbet af efteråret 2023.
- Kommunen vil i 2023 (og de kommende år) have stor fokus på løbende formidling på kommunens hjemmeside og øvrige platforme om status på EU Life projektet, herunder projektet i Marselisborgskovene.
- Så snart der er nyt ift. placering af de endelige overvågningsstationer samt at stederne, hvor der skal foretages lukning af grøfter og øvrige tiltag, er endeligt udpeget, vil de opdaterede kort blive forelagt Skovbrugerrådet. Såfremt der er stier, meget tæt på steder, hvor der ex. foretages lukning af grøfter, så vil særligt disse steder blive taget op i rådet og foretages dialog med direkte brugere af stierne.

3. Redegørelse for udvidelse af MTB-spor etape 1 og efterfølgende drøftelse i plenum (45 min.) (Gorm fra Aarhus Kommune og Niels fra Aarhus Trail Builders)

Det indstilles:

- at Skovbrugerrådet drøfter det foreslåede forløb og kommer med input og opmærksomhedspunkter til forløbet.
- at Skovbrugerrådet kommer med input og opmærksomhedspunkter til det fremadrettede arbejde med de næste etaper af forløbet.

Aarhus Trail Builders ved Niels Holm gennemgik hovedpunkter fra præsentationen, som blev forelagt på sidste møde, herunder separering af MBK-spor og begrebet *bæredygtigt MBK-spor*.

Aarhus Kommune ved Gorm Halskov supplerede oplægget ved beskrivelse af de hensyn, der er foretaget for etape 1 (jævnfør bilaget "forslag til omlægning af MTB-spor-etape 1"). Det gælder blandt andet separering af færdslen på trafikeret fællesti langs Oddervej, nedlægning af farlig krydsning ved Morvadsvej samt omlægning af problematisk forløb ved Dyrehaven.

Bemærkninger til dette punkt:

- Der var god opbakning i Skovbrugerrådet til etape 1, og rundt om bordet var der positive tilkendegivelser om, at det var et godt kompromis, som Aarhus Kommune og Aarhus Trail Builders var kommet frem til. Det blev fremhævet, at det vidner om dialog og fint samarbejde.
- Det er svært at forholde sig til kortene, når ikke alle ridestierne og de øvrige stier i området er indtegnet.
- Hvordan er sammenhængen af dette punkt med kommissoriet?

Svar: Bertram gjorde rede for hvordan punktet om nye MTB-spor passer ind ift. kommissoriets ordlyd.

- Ønske fra flere ift. kommende etaper: at der bliver mulighed for at flere kan inviteres til at del tage i skoven ved gennemgangen af de kommende etaper?
Svar: Aarhus Kommune vil tage ønsket med ift. kommende etaper
- Hvordan sikres at sporene, der nedlægges, så også *bliver* nedlagt
Svar: Aarhus kommune og Aarhus Trail Builders har gode erfaringer ved at bruge skilte/træstammer m.m. – og det handler også meget om formidling. Det blev fremhævet, at det kun er egentlige MTB-spor og ikke generelle stier, som anvendes af andre brugere, der nedlægges.
- Hvordan sikres at der ikke cykles på andre stier i skoven, men at brugerne kun benytter de markerede MTB- spor?
Svar: Kommunen kan ikke forbyde at der cykles på andre stier end de anviste MTB-ruter iht. naturbeskyttelsesloven, men der kan opfordres til dette ex. via skiltning.
- Det er meget vigtigt med formidling til borgerne ift. de kommende ændringer sporene – i den forbindelse vil vi kunne få brugbare oplysninger og tilbagemeldinger fra borgerne/brugerne, ift. hvordan de oplever ændringerne.
- Der mangler generelt en tidsplan ift. de enkelte faser og en oversigt over de enkelte etaper.
- Det er vigtigt at samle op ift. erfaringerne fra etape 1, inden der arbejdes videre med de øvrige faser. Det er vigtigt med løbende evaluering.
- Det er vigtigt at notere sig, at de kommende faser syd for vil være beliggende i Natura 2000 område. Der vil sandsynligvis være behov for at gribe det anderledes an (man kan ikke gøre på samme måde som ved fase 2) i takt med at der er mange flere naturværdier i spil. Evt. ændring af MTB-spor skal vurderes ift. Natura 2000.

Sammenfatning:

- Aarhus Kommune går videre med at indhente tilladelser til de skitserede ændringer for etape 1.
- Økonomi for etape 1 (samt de øvrige etaper) skal afklares nærmere mellem Aarhus Trail Builders og Sport og Fritid.

Ift. øvrige faser:

- Der skal laves tidsplan og oversigt ift. de enkelte faser
- Der skal inviteres flere interessenter med til næste gennemgang (fase 2) i skoven - så vidt muligt bør findes en dato hvor følgende kan deltage: Aarhus Trail Builders, Pan og Ridestier Aarhus Syd
- Der skal foretages kommunikation (kommunens hjemmeside og supplerende platforme) om status for etape 1 og evt. nyt om kommende faser

4. Evt.

- Det blev fremhævet fra flere deltagere, at navnet Moesgård Vildskov ikke nødvendigvis er retvisende ift. det aktuelle projekt (biodiversitet uden etablering af hegn), og med rette kunne findes en bedre og mere beskrivende projekttitel.
- De kommende møder er fastsat til følgende datoer:
 - o Tirsdag 21/3 2023, Blixens
 - o Onsdag 28/6 2023, Thors Hytte
 - o Mandag 2/10 2023